

Testování Lafora a jak teď situace vypadá

U plemene basset hound se již nějaký ten rok testuje Lafora (druh epilepsie) a spousta chovatelů již své chovné jedince otestované má a pracuje s těmito informacemi, většina poctivě a s cílem toto plemeno jen vylepšovat.

Při testování jsou výsledky: čistý, přenašeč nebo pozitivní.

Čistý = pes není nositelem nežádoucího genu, je klinicky zdravý

Přenašeč = pes je nositelem alely nežádoucího genu, pes je klinicky zdravý

Postižený = pes je nositelem obou alel nežádoucího genu, pes může onemocnět Laforou

Celý článek o Lafoře si můžete přečíst na stránkách Basset klubu ČR, kde je vše náležitě popsáno a vysvětleno.

<http://www.bassetklub.cz/mnews/data/files/others/lafora.pdf>.

Samozřejmě se některým chovatelům objevily výsledky u testovaných jedinců i „postižený“. A zde já vidím velký kámen úrazu, co se nyní děje v chovu zejména u nepoctivých chovatelů, kteří nemají žádné etické chování vůči svým chovným jedincům a zajímají je jen peníze. Kryjí naprosto bez skrupulí postižené feny a šíří osvětu, že je to naprosto v pořádku. Není to v pořádku.

Jde o to, že jedince postiženého epilepsií ZAKAZUJÍ předpisy FCI a ČMKU použít v chovu a jistě je k vytvoření tohoto předpisu vedly vážné důvody. Ovšem někteří tzv. chovatelé si opět vysvětlují předpisy po svém tak, aby to vyhovovalo jim a kryjí pozitivní feny. Přece je nebudou jen zbůhdarma krmit. A šíří svoji „osvětu“, že Lafora není vlastně až tak nebezpečná, feně to přece nevadí, nemusí vlastně vůbec onemocnět a štěňata budou samí přenašeči, když postiženou fenu nakryjí čistým psem, tak o co vlastně jde? (Majitelé čistých psů by s nimi měli vyrazit dveře a odmítnout jim nakrýt.)

Teď budu ale hodně ironická. Aha, to byl tedy základní počin testovat Laforu, aby se šířili samí přenašeči? No super. A když to feně nevadí, tak proč vlastně testujeme, když pozitivní fena, která musí prodělat porod a odchování štěňátek, což je i pro zdravou fenu zátěž, tak pozitivní fena je dle řečí těchto lidí naprosto v pohodě. Tak proč se tedy vlastně testuje? Když to vůbec nevadí? (A proč ty organizace tak otravují takovými nesmyslnými předpisy?) Pak tedy můžeme dál klidně bez testů vyrábět pozitivní jedince a nezabývat se takovými blbinami. Nic jiného mně nenapadá, když slyším ze všech stran tyto argumenty a já jsem prý hloupá, protože jsem nic nepochopila. Já jsem to pochopila moc dobře, prachy jsou až na prvním místě, že?

Obrátili jsme se s dotazem na akreditované pracoviště Genomia s.r.o, které jediné v naší republice testuje Laforu, ocitovali jim předpis ČMKU o zákazu používání jedinců s epilepsií v chovu a zeptali se, zda lze z tohoto zákazu vyjmout Laforu, jak vyplývá výše z textu, kdy tento argument o neškodnosti Lafory často zaznívá.

Vyjádření Genomie: Epilepsie má mnoho typů, některé se dají testovat, jiné se testovat nedají, všechny typy jsou epilepsie a žádný typ není možné vyjmout z tohoto zákazu chovu, pokud byl předpis takto nastavený.

Takže platí ustanovení FCI a ČMKU, a ten kdo kryje postiženou fenu porušuje předpisy těchto orgánů a vystavuje se riziku adekvátního postihu. Předpisy jsou citované na konci tohoto článku.

Nepíši to proto, abych nějak řešila ty nepoctivé chovatele, to už jsem dávno zjistila, že ti si dokáží ohnout každý předpis na svoji stranu, píšu to pro poctivé třeba začínající chovatele, kteří se mohou dostat k těm mylným a zavádějícím informacím a mohli by podle nich postupovat. Snad si to přečtou a budou se chovat ke svým chovným jedincům tak, jak si to zaslouží, s láskou a i s veškerou zodpovědností ke zdraví a to i ke zdraví celého plemene.

Zápisní řád ČMKU (článek II. Chov a jeho řízení) výslovně zakazuje mimo jiné připustit do chovu

a) jedince, kteří mají prokázanou dědičně podmíněnou vadu, jež je z chovu vylučuje. K chovu nelze používat psy s vylučujícími vadami, jako jsou mj. poruchy charakteru, vrozená hluchota nebo slepota, zaječí pysk, rozštěp patra, významné vady chrupu nebo anomálie čelistí, epilepsie, kryptorchismus...

b) Pro zdravou populaci psů není přínosné vyloučit z chovu příliš mnoho psů; cílem jsou zdraví jedinci. Pro vyloučení nemocných psů z chovu by měly být využívány výsledky testů DNA na dědičné choroby. Psi, kteří vykazují znaky přenašečů monogenně dědičné choroby, by se měli pářit výhradně se psy, u kterých je prokázano, že nejsou přenašeči alely pro danou chorobu.

Z toho jednoznačně vyplývá, že krýt jedince, kteří jsou nemocní na Laforu, je zakázané a stejně je nepřipustné krýt přenašeče přenašečem.

MEZINÁRODNÍ CHOVATELSKÝ ŘÁD F.C.I.

PREAMBULE 1. Mezinárodní chovatelský řád Fédération Cynologique Internationale (FCI) je závazný pro všechny členy a smluvní partnery. • Tento chovatelský řád FCI platí pro všechny členy FCI a smluvní partnery. To znamená, že za účelem chovu štěňat uznaných FCI smí být chov realizován výhradně s čistokrevnými psy, kteří mají správnou povahu, jsou zdraví z pohledu funkčního i dědičného a kteří jsou zapsáni v plemenné knize nebo registru (příloze) uznávaném FCI. • Za dědičně zdravého psa je považován takový pes, který dědičně přenáší standardní znaky, typ plemene a povahu typickou pro plemeno a který zároveň nemá žádné podstatné dědičné vady, jež by mohly nepříznivě ovlivnit funkční zdraví jeho potomků. Členové a smluvní partneři FCI se v této souvislosti nabádají, aby zabránili přehánění plemenných znaků, jež by mohly ve svém důsledku nepříznivě ovlivnit funkční zdraví psů.

- K chovu nelze používat psy s vylučujícími vadami, jako jsou poruchy charakteru, vrozená hluchota nebo slepota, zaječí pýsk, rozštěp patra, významné vady chrupu nebo anomálie čelistí, PRA, epilepsie, kryptorchismus, monorchismus, albinismus, chybná barva nebo zjištěná dysplazie kyčelního kloubu těžkého stupně.
- Pro zdravou populaci psů není přínosné vyloučit z chovu příliš mnoho psů; cílem jsou zdraví jedinci. Pro vyloučení nemocných psů z chovu by měly být využívány výsledky testů DNA na dědičné choroby. Psi, kteří vykazují znaky přenašečů monogenně dědičné choroby, by se měli pářit výhradně se psy, u kterých je prokázáno, že nejsou přenašeči alely pro danou chorobu. •

Oba předpisy najdete na stránkách ČMKU –Řády a předpisy ČMKU.

Věra Křížová – chovatelská stanice Queen´s Hermelín